

Oosterdiep OZ bij 116 te Barger-Compascuum

Inhoud

Gegevens Provinciaal monument.....	1
Inleiding.....	2
Omschrijving	2
Waardering.....	3

Gegevens Provinciaal monument

Monumentnummer	PM2-0271
Straat & huisnummer	Oosterdiep OZ bij 116
Plaats	Barger-Compascuum
Gemeente	Emmen

X coördinaat	266806
Y coördinaat	534449
Naam	Viertorenbrug
Categorie	Weg en waterwerken
Type	Brug
Bouwjaar	1960
Architect	Dienst Water en Verkeer – provincie Drenthe
Bijzonderheden	

Inleiding

De Viertorenbrug is in 1960 in opdracht van de provincie Drenthe gebouwd naar ontwerp van de Dienst Water en verkeer van de provincie. Hij verbindt de oostelijke en de westelijke oever van het Oosterdiep ter plaatse van de Verlengde Tweede Groenedijk bij Barger-Compasuum. De brug is voor de provincie Drenthe van belang omdat het de enige in werking zijnde hefbrug in de provincie is en de enige Viertorenbrug in Drenthe die is overgebleven van een reeks van meerder vergelijkbare bruggen. Zo is bijvoorbeeld een identiek exemplaar in het Kanaal Buinen-Schoonoord reeds gesloopt. De enige andere hefbrug is het Dommelskanaal (met stalen zuilen een ander ontwerp) is niet meer in werking en is dichtgezet. Vanwege het weer opnieuw bevaarbaar maken van de vaarverbinding Erica-Ter Apel werd de brug in 2008 gerenoveerd en kreeg het zijn heffunctie weer terug. Hiertoe werd het vaste betonnen brugdek gesloopt en kwam er een beweegbaar stalen hefdek voor in de plaats. Verder werd er weer een bewegingswerk en een elektrische installatie aangebracht. Wanneer het traject is uitgebaggerd, is Ter Apel weer vanuit Barger-Compasuum via het Oosterdiep bereikbaar.

Omschrijving

De Viertorenbrug te Barger-Compasuum behoort typologisch gezien tot de hefbruggen. De brug is opgebouwd op twee betonnen brughoofden met afgeronde hoeken. Op ieder brughoofd zijn twee pijlers geplaatst die ieder zijn opgebouwd uit acht U-vormige betonnen prefab-elementen. Op deze pijlers is een halfopen betonnen element geplaatst met daarin het bewegingswerk met stalen katrol. Aan de bovenzijde van dit bovenste element is een stalen zadeldakje geplaatst ter bescherming van het bewegingswerk, waardoor de pijler het uiterlijk van een toren krijgt. Tussen de bovenste twee elementen van de pijlers is aan de oeverkant een betonnen plateautje met stalen hekwerk aangebracht ten behoeve van inspectie en reparatie van het bewegingswerk. Het stalen

brugdek is aan de bovenzijde afgewerkt met asfalt en heeft aan beide zijden een reling opgebouwd uit stalen buis. Het brugdek kan door middel van stalen kabels die over de katrollen lopen omhoog en naar beneden worden bewogen. Aan weerszijden van de brughoofden zijn houten dukdalven voorzien van bolders aangebracht.

Waardering

Een hefbrug, genaamd de Viertorenbrug, gelegen ter hoogte van het Oosterdiep OZ 116 bij Barger-Compascuum in de gemeente Emmen, gebouwd in 1960 door de provincie Drenthe, van belang voor de provincie Drenthe vanwege de:

- cultuurhistorische waarde als onderdeel van het netwerk van bruggen en sluizen in de Drentse oostelijke veenkoloniën en als herkenbaar voorbeeld van een gave naoorlogse brug in Drenthe
- architectonische waarde vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp gelet op de vormgeving van de hefbrug en de typologische waarde vanwege de toepassing van prefab betononderdelen
- stedenbouwkundige waarde van het ontwerp als landmark
- vanwege de visuele gaafheid van het ontwerp
- vanwege de zeldzaamheid en uniciteit van de brug, als zijnde de enige nog in werking zijnde hefbrug van Drenthe